

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

58. Plausibilis est Confessariis illa quæstio. An qui voluntariè, ve lex oblivione tempore lubilæi non petiit commutationem alicuius voti, possit inde post transactum lubilæum, etiam post multos ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

sequitur exclusio, ut nequeat duabus vicibus quis indulgentiam lucrari, si opera faciat. Hæc ille. Et ita stante probabilitate huius opinionis, ad nihil obligavi supradictum confessarium, qui in secunda hebdomada Iubilæi absoluerat alia vice illum penitentem.

RESOL. LVI.

An qui lucratus est Iubilæum in prima hebdomada, iterum in secunda hebdomada possit illud lucrari? Ex part. 5. tr. 12. Ref. 28.

Quæ hic est Ref. antecedens, & in aliis eius not.

§. 1. **N**egatiue respondent Doctores, quos ego citavi in 2. part. tr. 17. resol. 49. quibus nunc addo Portel in *dub. Regular. vov. Indulgentia, num. 16.* Faustum in *Theol. rel. lib. 4. q. 61.* & ita hanc sententiam declaratæ factam Cardinalium Congregationem testatur Fillucius tom. 1. tract. 8. cap. 10. n. 261. vbi sic ait. Aduerte tamen hoc mensè Maio anno 1620. declarasse sacram Congregationem Concilij tantum semel acquiri Indulgentiam per Iubilæum, & semel tantum à casibus absolui quempiam posse; quare huic declarationi standum erit.

2. Cui ego, vt par est, omni cum reuerentia starem, si mihi constaret talem declarationem verè emanasse à sacra Congregatione, sed quia de illa non constat authenticè, puto posse interim penitentes & Confessarios in praxi affirmatiuam sententiam sequi cum Doctoribus, quos ego ipse vbi supra citavi, quibus nunc addo Benzonium de *Iubilæo, lib. 5. cap. 15. dub. 23.* Zerolam de *Iubilæo, lib. 1. c. 16. q. 20.* Sanctarellum de *Iubilæo, c. 5. dub. 4.* Lauorium de *Iubilæo, p. 1. cap. 21. n. 65.* Leonem de *Iubilæo, part. 2. n. 183.* Fernandez in *medulla p. 3. cap. 7. §. 8. numero 4.* & nostrum Naldum in *summ. ver. Indulgentia, numero 4. & 5.* cum Florono de *casibus referuatis, part. 1. capit. 6. §. 5. numero 2.*

RESOL. LVII.

Qui lucratus est Iubilæum Messana, postea negociandi causa Panormum venit, vbi Iubilæum celebratur; queritur, an possit illud lucrari, & Confessarius à peccatis referuatis de nouo incurris illum possit absoluerè?

Et docetur Sacram Congregationem respondisse semel tantum sumi posse Iubilæum tam in anno Sancto quam in alijs.

Et notatur, quod, qui tempore, quo fuit publicatum Iubilæum in sua Patria, & ex aliqua ignorantia inuincibile non habuit notitiam illius, poterit illo tempore transacto, lucrari inter duas hebdomadas à die notitiæ.

Idem dicendum est de illo, qui Feria sexta vel Sabbato habuit notitiam de Iubilæo. Ex p. 3. tract. 4. Ref. 150. alias 151.

§. 1. **H**ic casus frequenter potest accidere, & non ita facile apud auctores inuenies. Nostrer Alphonsus Leone in *tract. de Iubilæo part. 2. quæst. 17. num. 196.* affirmatiuam sententiam docet, & potest probari hæc opinio; quia multi asserunt posse duabus hebdomadibus lucrari Iubilæum ab eodem, vt docent Floronus de *casu referuati part. 1. cap. 6. §. 5. numero 2.* Reginaldus in *praxi tom. 1. lib. 8. cap. 5. sect. 2. numero 65.* Henriquez lib. 6. cap. 6. numero 3. Fernandez in *exam Theol. moral. p. 3. cap. 7. §. 8. numero 4.* Zanardus in *direct. Confess. part. 1. de Sacram. Penit. cap. 21. quæst. 30.* Naldus

Sup. hoc in duabus precedentibus Ref. & in alijs eorum notationum.

in *summ. ver. indulgentia, num. 4.* & alij penes ipsos Ergo, &c.

2. Non reticebo tamen Fillucium tom. 1. tract. 8. cap. 10. num. 178. adnotare Clementem VII. rogatum, respondisse semel tantum sumi posse Iubilæum tam in anno Sancto quam in alijs. Et ita respondisse factam Cardinalium Congregationem, de hoc interrogatum testatur idem Fillucius num. 261. quod antea docuerant multi Doctores, vt Sanch. in *summ. tom. 1. lib. 4. cap. 54. numero 30.* Suar. de *relij. tom. 2. lib. 6. cap. 16. numero 17.* Portel. in *addit. ad dubia Reg. ver. Iubilæum, num. 10.* Benzonius de *Iubilæo lib. 5. cap. 15. dub. 23.*

3. Verum certum est, quod si quispiam dum in patria versabatur, Iubilæum lucrari neglexerit, elapsi verò duabus hebdomadibus aliò pergat, vbi Iubilæum durat, illud, omnia requisita in Bulla exequendo & adimplendo, consequi poterit. Ita Sanctarellum de *Iubilæo, cap. 7. dub. 1.* Vgolinus de *potest. Episcop. cap. 4. §. 4. num. 5.*

4. Notandum est etiam hic obiter, quod qui tempore, quo fuit publicatum Iubilæum in sua patria, ex aliqua ignorantia inuincibili non habuit notitiam illius, poterit illo tempore transacto lucrari inter duas hebdomadas à die notitiæ. Ita Bottenus in observationibus Iubilæi Sixti V. fol. 131. Et idem dicendum est de illo qui feria sexta, vel Sabbato habuit notitiam de Iubilæo, vel cum isto Confessarius committeret in alia opera ieiunia prætermissa, & illum absoluat, & communionem sumere faciat in illa hebdomada non transacta.

RESOL. LVIII.

Plausibilis est Confessarijs illa questio. An qui voluit voti, vel ex obliuione tempore Iubilæi non petijt commutationem alicuius voti, possit inde post transactum Iubilæum, etiam post multos annos eandem commutationem obtinere?

Supponimus omnia opera præscripta fecisse, & Iubilæum consequutum fuisse.

Idem est de dispensatione in irregularitate, & de relijs in Iubilæo concessis. Ex part. 2. tr. 16. & Milc. Ref. 111.

§. 1. **N**egantem sententiam amplexus est Regius in *sum. resol. cas. 21. per totum*, qui citat Bezzum & Graffium, idem docet Suarez de *Relig. tom. 2. lib. 6. c. 6. n. 14. & 15.* Bonac. *tract. de legibus, disp. 4. quæst. 2. punct. 7. §. 3. n. 14.* & nouissimè Fillucium *q. 2. mor. tom. 2. tr. 26. c. 10. n. 302.* Et ratio est, quia sacerdos qui erret iurisdictione, non potest dispensare, & commutare vota, sed confessarius transacto Iubilæo, caret iurisdictione, cum illa facultas absoluedi, dispensandi & commutandi sit alligata tempore quindecim dierum Ergo &c. Nec valet exemplum de peccatis obliuatis, de quibus postea transacto Iubilæo potest quis absolutionem obtinere, nam est disparitas inter vota, & peccata referuata obliuata; hæc enim si habeant amerciam censuram, per absolutionem generaliter tollitur censura, si non habeant, tollitur saltem referuatio quia absoluntur indirecte, hoc ipso, quod per obliuionem non fuerint confessi.

2. Sed ego contrariam opinionem, etiam probabilem, & tutam in praxi esse existimo. Et illam tuetur Henriquez in *sum. lib. 7. de indulgent. cap. 11. num. 4.* Serrus in *Clauis Regia lib. 6. cap. 12. numero 17.* & alij quos citat, & sequitur Sanchez in *sum. tom. 1. lib. 4. cap. 44. num. 39. & 40.* Nam, quamuis opera in Iubilæo præscripta, ad eius executionem alligentur tempore designato

signato in eo, ita ut eo tempore transacto, fieri nequeant, at his factis in illo tempore consequens Iubilæum comparat privilegium, ut absolatur ab omnibus referatis, & in quibusdam secum dispenseretur, & ut commutentur ei vota, usque ad Iubilæi tempus emissa. Quod utique privilegium tempore certo adstrictum non est, ut constat ex ipsius tenore, qui ubi prius opera faciendâ temporî alligavit descendens ad privilegia concessa, sic ait absque vlla temporis limitatione. Concedimus ut possint hac vice tantum idoneos presbyteros approbatos, eligere, qui eorum Confessionibus diligenter auditis, licite valeant ipsos absoluerè, &c. nec non & vota commutare, &c. Sicut si Pontifex eroganti certo die elemosynam, concedat privilegium aliquod, erogatio elemosynæ alligatur temporî, non autem privilegium. Et confirmatur, quia in Bulla Cruciatæ expressè Pontifex finito anno, cessare omnia eius privilegia, itaque cum in Iubilæo hoc non exprimat, apparet non velle illa cessare.

Ex his patet responsio ad argumentum Bonacini, & aliorum. Nam dicimus, Sacerdotem etiam transacto Iubilæo, habere iurisdictionem, & potestatem commutandi vota illius penitentis, qui Iubilæum consequens est, nam privilegium commutandi talia vota non erat alligatum temporî, sicuti alia opera ad consequendum supradictum Iubilæum. Et ita hanc sententiam præter doctores citatos novissimè amplectus est Leonardus Lessi, in ultima editione operis sui de Iubilæo de iust. & iure, lib. 2. c. 40. dub. 16. n. 109.

RESOL. LIX.

An si tempore Iubilæi quis noluit petere commutationem votorum, possit postea, transacto Iubilæo, illam petere? Ex quo inferitur, quod quando tempore Iubilæi quis obtinuit à Confessario generalem commutationem, & dispensationem circa vota, (imo quando nulla facta est à Confessario electo commutatio) censetur sublatâ reservatione votorum oblatorum, & sic illa, transacto Iubilæo, possunt commutari à quocumque Confessario, si penitens verè lucratus est Iubilæum. Ex part. 5. tract. 12. Ref. 40.

A Firmatiam sententiam alibi docui cum Sanchez & aliis, & nunc iterum docco cum Laurentio Portel in dubiis Regular. ver. Indulgentia pro Iubilæo, num. 18. ubi sic ait. Qui tempore Iubilæi habebat votum, & noluit pro tunc illud sibi commutari, potest nihilominus transacto Iubilæo petere illius voti commutationem eamque dare potest quilibet Confessor. Nam concessio illa sibi facta in Iubilæo pro commutandis votis, & hoc privilegium non est alligatum temporî, quo durat Iubilæum, sed potest eo vi eo tempore transacto (non sic verò potest vi licentia ut absolatur à reservatis nisi de oblatis Iubilæo finito.) Iam enim penitens per confessionem factam tempore Iubilæi acquisivit ius ad hoc privilegium, & ut postea postea dictum votum commutaret, ita ille, & post illum novissimè Angelus Bossius de Iubilæo, sect. 2. c. 47.

Hic a fortiori inferitur contra Suarez de Relig. tom. 2. lib. 6. c. 16. num. 4. Filliucium tom. 1. tract. 8. cap. 10. num. 2. 9. Layman lib. 5. tract. 7. c. 8. num. 9. Lauorium de Iubilæo p. 1. c. 14. n. 94. Pollachum de Iubilæo, sect. 42. num. 69. & alios quando tempore Iubilæi quis obtinuit à Confessario generalem commutationem & dispensationem circa vota, censetur sublatâ reservatione votorum oblatorum, & sic illa transacto Iubilæo possunt commutari à quocumque Confessario. Ita tenet Sanchez de matrim. lib. 8. disp. 15. num. 16. & in summa, Tom. I V.

tom. 1. lib. 4. cap. 54. num. 37. Sanctarell. de Iubil. cap. 8. dub. 3. Leo de Iubilæo, part. 2. num. 201. & Bossius ubi supra, cas. 44.

Imò ego puto etiam quòd quando intra tempus in Iubilæo præscriptum nulla facta est à Confessario electo commutatio vel dispensatio generalis votorum, sed aut nulla vota penitentis sunt commutata, vel ea sola in specie quæ ab eodem penitente fuerunt. Confessario detecta vota oblata possint tempore Iubilæi elapso ab alio Confessario commutari, si penitens verè lucratus est Iubilæum. Ita Zerola de Iubilæo lib. 2. cap. 12. dub. 10. Henriquez lib. 7. cap. 11. num. 4. Sanchez de matrim. ubi supra, num. 17. & in summa, num. 39. Fernandez in medulla, part. 1. cap. 7. §. 8. num. 6. Sanctarellus de Iubilæo, cap. 11. dub. 1. Leo loco citato, num. 200. & alij, quicquid contrarium etiam probabiliter asserat Suarez, Filliucius, Layman, Pollachus, & Lauorius locis citatis.

RESOL. LX.

An per generalem votorum commutationem factam in virtute Iubilæi aut Bullæ possit Confessorius transacto postea tempore Iubilæi, vel Bullæ, illa commutare? Et docetur, quod per absolutionem generalem datam in confessione vigore Iubilæi, vel Cruciatæ à censuris reservatis, & dispensatione in irregularitatibus, & absolutione à peccatis oblitis reservatis, non est dubitandum manere penitentem absolutum à censuris, & dispensationem in irregularitatibus; & quod peccata oblata reservata possunt transacto Iubilæo & Cruciatâ, confiteri, & absolvi à quocumque Confessario ab Ordinario approbato. Et deducitur, quod potest Confessorius intra tempus Iubilæi dicere penitenti commutatum votum in illam rem, aut res, quam, aut quas tibi designabo post tres, aut quatuor hebdomadas post transactum Iubilæum. Item potest Confessorius eligere commutationem votorum in rem illam, quam talis, aut talis indicaverit prudenter sustinendam. Ex p. 10. tr. 14. & Misc. 4. Ref. 30. aliàs 28.

Negativè respondet Texeda in Theol. mor. 10. 2. lib. 3. tract. 3. §. 4. controu. 10. n. 91. Primò, quia ad rationem commutationis Voti, requiritur necessariò ut expressè cognoscatur Votum à Vouente emissum, & cuius qualitas sit: sicuti ad rationem dispensationis requiritur necessariò, quod causa dispensationis cognoscatur à Dispensante. Secundo, quia ex vi illius generalis commutationis, vigore Iubilæi à Confessario factæ, vel Penitens manet absolutus ab obligatione Voti reservati vel non; Si dicas secundum, iam illa commutatio generalis nihil operata est, nec ablata fuit ab illo Voto reservato: si Primum, ergo iam potest fieri Votorum commutatio, ab que cognitione expressè illorum; quod repugnat rationi commutationis: Insuper etiam sequitur, quod cum Votum reservatum iam immutatum sit, ita ut Vouens illud frangens non sit Voti reus, ut vult Sanchez, siquidem non tenetur illud exequi circa aliam materiam subrogatam, cum adhuc in illo tempore non sit signata.

Imò sequitur ex sententia modernorum, quod quis sit obstrictus Voto reservato, & quod non teneatur illud implere; quod est fallum, & contra ius naturale. Probat, quia per generalem illam commutationem, non fuit ablata obligatio voti, cum non fuerit alia materia subrogata; per commutationem enim veram non tollitur absolute voti obligatio, sed transfertur in aliam, ut ex dictis constat; ergo, cum obligatio illa voti reservati non sit in alteram translata, quia nulla fuit subrogata materia, manet re vera Votum, & eius obligatio, & tamen qui eo est obstrictus,

P non

Sup. contra-
to in hoc §.
lege doct.
Ref. præce-
dentis.

Sup. hoc in
Ref. præce-
rita §. Hinc.

N A
N I A
L I V V
L I